



Estote Benedicti

občasník samporských benediktínov • 11. júla 2021 • Slávnosť sv. Benedikta



ODPOČINOK



Otec Vladimír a Lukáš Struhár počas chvíle odpočinku po práci na hospodárstve.

Na samom začiatku Svätého písma čítame, že keď Boh šiesteho dňa dokončil svoje dielo, siedmy deň po všetkom diele, ktoré vykonal, odpočíval (Gn 2,2). Boh, samozrejme, ako čistý Duch nepotrebuje odpočinok. Boží odpočinok je predpísaný pre človeka, pretože človek odpočinok potrebuje. Boh teda dal človeku príklad, kedy a ako má odpočívať.

Odpočinok Boh pokladá za dobro pre ľudí. A dokonca aj za niečo božské, pretože sám Boh odpočíval a povedal nám, aby sme nasledovali jeho príklad (v práci i v pokoji, porov. Dt 5,13-14). Dá sa povedať, že Božie prikázanie je dvojité, obsahuje dva príkazy: nariaďuje odpočívať v siedmy deň a pracovať šesť dní v týždni. Boh teda prikázal človeku pracovať i odpočívať.



Nad letným časom v kláštore sa ako vrcholce Nízkyh Tatier nad okolitým krajom vypínajú dve veľké slávnosti: slávnosť sv. Benedikta, hlavného patróna Európy a zakladateľa nášho mníšskeho rádu (11. júla), a odpustová slávnosť Premenenia Pána, ktorej titul nesie náš kláštor (6. augusta). Mesiacom, ktoré sú vo svete obdobím prázdnin a dovoleníek, vtlačajú v Sampore tieto slávnosti charakteristický rámec. Obe slávnosti sú spojené s pohostením pre všetkých zúčastnených v našom „Dome chleba“. Žiada si to veľa pozornosti a príprav, na ktoré však radi vynakladáme svoje sily. Tieto udalosti prežívame ako príležitosť na vytvorenie spoločenstva s tými, ktorí v našom kláštore nachádzajú svoj duchovný domov, našimi priateľmi, dobrodincami a so všetkými ľuďmi dobrej vôle, ktorí nás prichádzajú navštíviť. Spoločne zažívame radosť a vďačnosť za Božie dielo obnovy benediktínskeho života na Slovensku.

Vyjadrením našej vďačnosti priateľom a dobrodincom je aj toto letné číslo občasníka *Estote benedicti*. Vychádza v pozmenenom šate – zväčšenom formáte. Novinkou z obsahovej stránky je dôslednejšie zameranie sa na sprostredkovanie obrazu o živote nášho spoločenstva. Veríme, že aj takýmto spôsobom môžeme posilňovať putá duchovnej rodiny, ktoré nás spájajú s priateľmi a podporovateľmi kláštora v Sampore. Vy všetci, ktorí čítate tieto riadky, ste pre nás konkrétnym znamením Božej lásky a prozreteľnosti. Sú to základy, na ktorých stojíme. Ďakujeme vám a neprestávame sa za vás modliť, aby ste boli „vo všetkom obohatení, na všestrannú štedrosť“, aby sa tak (aj) „naším prostredníctvom vzdávala vďaka Bohu“ (porov. 2 Kor 9,11); a teda, ako hovorí sv. Benedikt, „aby bol vo všetkom oslávený Boh“.

o. Ján

Estote benedicti, č. 29, 11. 7. 2021.

Občasník priaznivcov a podporovateľov benediktínskeho mníšstva na Slovensku.

Redakcia: o. Ján Dolný OSB, o. Cyprian Tomaszczuk OSB, br. Juraj Paľov OSB

Fotografia: o. Cyprian Tomaszczuk OSB

Grafická úprava: o. Michal Mária Kukuča OSB.

Nepredajné.

CESTA KU KOREŇOM

V čase nedeľnej popoludňajšej rekreácie bratia Dominik, Pavol, Peter, Juraj, Rastislav Mária a Svorad Mária a otcovia Ján a Blažej navštívili Bacúrov, miesto prvého domu obnovenej benediktínskej komunity na Slovensku. Cesta ku koreňom – tak sa dá nazvať tento výlet. Otec Blažej, ktorý spolu s o. Vladimírom založil komunitu slovenských benediktínov, rozprával svojim mladším bratom o počiatkoch komunity v Bacúrove, stavebných prácach, zážitkoch a dobrodružstvách prvej skupiny. ■



Interiér kostola v Bacúrove.

LÁMU CHLIEB

Za posledné tri roky, raz mesačne, v rámci programu: Večera u Slováka môžete v televízii sledovať reláciu s účasťou o. Jána, ktorý túto reláciu charakterizuje slovami: „chceme sa podeliť o Božie slovo s tými, ktorí po ňom majú hlad“. Okrem iných kanálov program vysiela TV Lux a česká TV Noe. Komentár k nedeľným čítaniam má zaujímavú formu rozhovoru, ktorý moderuje o. Vladimír Slovák z farnosti Bzovík s pozvaným hosťom. Okrem o. Jána sa o svoje myšlienky s divákmi delia kňazi Marián Bublinc z Krupiny, Dominik Markoš zo Sliača a Miroslav Klimant z Kláštora pod Znievom. „Lámeme slovo, podobne ako Kristus láme chlieb pre svojich učeníkov, aby sa dal ľahšie prijať. Reláciu sledujú najmä tí, ktorí sa nemôžu zúčastniť svätej omše v kostole,“ dodáva o. Ján. Premiérové epizódy vysiela TV Lux každý štvrtok o 16.05 a reprízu v sobotu o 13.15. Okrem toho sa všetky nahrávky zverejňujú aj na kanále YouTube s názvom „knazi knazi“. ■

NA OBÁLKE

Najmladší brat v komunite v konventuálnom poradí je 42-ročný Pavol, ktorý pred niekoľkými mesiacmi začal s kánonickým noviciátom. Vyštudoval Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre, preto ochotne pracuje v kláštornom hospodárstve a v záhrade. Brat Pavol sa stará okrem iného o vinič. „V súčasnosti máme asi 130 koreňov viniča v 40 odrodách,“ hovorí. „Práve sme vysadili viac odrôd, ktoré prinesú ovocie za dva roky a uvidíme, ktoré odrody sa v našej klíme cítia najlepšie.“ V kláštornej vinici sa nachádzajú stolové a muštové odrody. Odrody sú biele, ružové, červené a modré. Prvé dozrievajú začiatkom augusta a posledné koncom septembra. Minulý rok sa z nich prvýkrát po zbere ovocia pripravil mušt a burčiak. Je možné, že dnešných 6 radov po 35 metrov je začiatkom skutočného vinohradu. „A potom by sme mohli uvažovať o výrobe kláštorného vína, čo by dokonale zapadalo do benediktínskej tradície,“ uzatvára br. Pavol. ■

NA ZÁVER ANJEL STRÁŽNY

Angelológia je veda o anjeloch. Niektoré biblické fakty, teologické interpretácie, ale aj vlastné úvahy o anjeloch, ich úlohe v dejinách spásy a v živote veriacich predstavil samporskej komunite kňaz Ivan Moďoroši. Vo svoje prednáške vysvetlil ikonu anjela strážneho, ktorá pochádza zo zbierky expozície Ikon v Žiline. Prednáška 16. júna bola poslednou zo série mesačných stretnutí s ikonou, ktorú viedol v kláštore o. Moďoroši. Podľa tohtoročného zvyku sa ikona po stretnutí na zapožičané obdobie presunula do domácej kaplnky, kde sa pred ňou mnísi môžu modliť a kontemplovať tajom-



Ikona dennodenne obohacuje zbierku expozície Ikon v Žiline.

stvo Božej účasti na ľudskom živote a jeho starostlivosti o veriacich prostredníctvom anjelov. ■

PUBLIKÁCIE

V poľskom vydaní medzinárodného teologického časopisu *Communio* si možno prečítať článok o. Cypriána s názvom „Benedikt XVI. – pápež pustovník“; o. Vladimír a o. Cyprián spoločne publikovali článok s názvom „Služba predstaveného – od počúvania k poslušnosti“ v poľskom benediktínskom štvrťročníku *Cenobium*; na webe postoj.sk si môžete prečítať článok „Solovjov, de Chardin, Peterson: cesty modernej náboženskej kozmológie“, ktorého autorom je o. Ján; rozhovor s o. Jozefom „Svätý Jozef ako teror zlých duchov ochraňuje svätú Cirkev“ nájdete v knihe „Jozef 2.1“, ktorú vydalo vydavateľstvo *Postoj*. Posledné mesiace sa tiež vyznačujú väčšou aktivitou o. Michala, ktorý na svojom kanáli YouTube „Mních s kamerou“ zverejnil okrem iného video o spovedi. ■

ODMENA ZA RIEŠENIE

V predošlom čísle nášho občasnika *Estote Benedicti* sme uverejnili osemsmierovku s názvom *Púštni otcovia*. V tajničke sa ukrýval text: „Tri veci a budeš spasený.“ Zo 63 správnych odpovedí, ktoré nám došli poštou alebo e-mailovou správou, sme vyžrebovali týchto výhercov: Vladimír Bystričan z Novote, Jozef Javorský z Kišoviec, Jolana Vozárová z Novej Bane, Viera Bučková zo Žiliny a Veronika Sojková z Krásna nad Kysucou. Výhercom blahoželáme a posielame im odmenu v podobe devocionálií s medailou sv. Benedikta. ■



Brat Rastislav Mária vylosoval prvého výhercu v súťaži.

JEDNOU VETOU

19. apríla – po dlhej pandemickej prestávke sa hostia vracajú do Domu hostí

27. apríla – noviciátsky turistický výlet do Chočských vrchov – Prosieckej a Kvačianskej doliny

29. apríla – o. Jozef vedie deň duchovnej obnovy v benediktínskom kláštore v Horných Orešanoch

Koncom apríla pokročili práce na prístavbe, ktorá má v budúcnosti slúžiť ako refektár (jedáleň) pre mníchov. Krov prístavby bol pokrytý plechovou krytinou.

2.-8. mája – o. Vladimír vedie duchovné cvičenia sestrám karmelitánkam v poľskom Osvienčime

6.-9. mája – meditačná skupina má svoje každoročné duchovné cvičenia, viac na s. 19 – 20

9. mája – o. Vladimír, o. Igor a o. Jakub sa zúčastňujú jubilea kláštorňých sľubov br. Jána z Tynca v Poľsku

16.-18. mája – o. Ján vedie duchovnú obnovu v Kolégiu Antona Neuwirtha v Ivanke pri Dunaji

24. mája – výročie posviacky kláštorného kostola, fotospráva na s. 14 – 15

27.-30. mája – benediktínski obláti prežívajú duchovné cvičenia pod vedením o. Cypriána

3. júna – slávnosť Božieho tela, o. Ján v benediktínskom kláštore v Horných Orešanoch vedie mesačný deň obnovy a predsedá slávnostnej liturgii

13.-19. júna – o. Damián vedie duchovné cvičenia pre sestry premonštrátky vo Vrbovom

1.-8. mája – o. Vladimír vedie duchovné cvičenia pre rehoľné sestry vo Velehrade na Morave

19. júna – mesačný deň obnovy pre benediktínskych oblátov

29. júna – novici sa tradične zúčastňujú na odpustovej slávnosti benediktínov Opátstva sv. Petra a Pavla v poľskom Tynči

4.-8. júla – o. Cyprián vedie duchovné cvičenia v poľských Sulitrowiciach pre kňazov Vroclawskej arcidiecézy. ■

NOVÁ SKUTOČNOSŤ

„Vedel som, že je to Božie dielo, takže som dôveroval tomu, ktorý to všetko začal“,
hovorí o novej fundácii kláštora na Ukrajine brat *Efrém Michalski*,
benediktín z kláštora v poľskom Lubine.

O. Cyprián: Neboli ste ešte v Sampore... ale viete o Sampore.

Br. Efrém: Pravidelne sa modlíme za našich bratov z iných kláštorov a pritom sa spomína aj Sampor. Od začiatku si vás spájam s usmievaným a priateľským otcom Vladimírom. Viackrát sme sa stretli v Lubine pri príležitosti jeho návštevy v našom opátstve. Vždy ma prekvapila jeho dobrá znalosť poľského jazyka. Okrem toho, keď sa povie Sampor, myslím na nový kláštor postavený v krásnom prostredí – tak ako vyzerá na obrázkoch. Teší ma tiež výborný názor na vašu mladú komunitu, ktorý sa opakuje vždy, keď sa niekto od nás vráti po návšteve bratov na Slovensku. Navyše, v Poľsku sú známe dlhé a časté rekreácie vo vašom kláštore (smiech), ovce a pekáreň, čo sa mne osobne veľmi páči, pretože aj tu pečieme chlieb a vyrábame syr. Veľmi mi chutí chlieb a syr zo Slovenska. Pre slovenské syry by som sa mohol stať Slovákom.

Tu – to neznamená v poľskom Lubine, kde ste zložili svoje večné sľuby, ale...

Vo Ľvove na Ukrajine. Žijem už tri mesiace na mieste, kde poľskí benediktíni pomáhajú v novej fundácii benediktínskych sestier z ukrajinského Žytomyra. Je to trochu komplikovaný príbeh... Otec Maximilián a brat Izák, predstavený v Lubine, sa stretli so sestrami pred niekoľkými rokmi a zapojili sa do pomoci pri založení nového kláštora. Keď sa arcibiskup Mokrzycki, Ľvovský metropolita, dozvedel o účasti o. Maximiliána, lubinského mnícha a predsedajúceho opáta Kongregácie Zvestovania, prišiel do Lubina a požiadal benediktínov, aby sa ujali služby vo Ľvove. To bol začiatok... Otec Maximilián nástojil, že ak nie teraz, tak kedy. Podarilo sa mu presvedčiť spoločenstvá v troch poľských klášto-

roch, aby prijali určité riziko, pretože ide o veľkú šancu zaviesť mužský benediktínsky život na Ukrajinu.

Aké sú vaše dojmy po prvých troch mesiacoch?

Začali sme na Sviatok sv. Jozefa v mimoriadnom Roku sv. Jozefa a v kláštore, ktorého patrónom je sv. Jozef, takže náš štart bol z pohľadu viery veľmi silný. V prvých týždňoch nám pomáhal br. Izák, ktorý prišiel z Poľska napriek ťažkostiam pandémie. Naš duchovný sprievodca o. Maximilián zdôrazňuje, že je len na nás, či sa tieto strohé múry naplnia skutočnou modlitbou. Varuje nás, aby sme stavbu nespravili našou prioritou. S touto optikou súhlasíme na sto percent, tak my, benediktíni, ako aj benediktínske sestry, ktoré sú hosťiteľmi tohto miesta, pretože my sme tu teraz na to, aby sme im pomohli. Okrem toho je našim cieľom, samozrejme, vybudovať mužský kláštor.

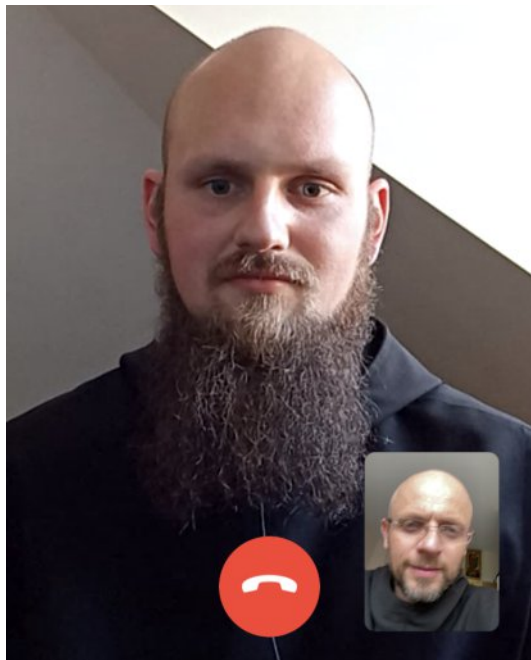
Keď o. Maximilián spomína Sampor, často hovorí, že naše spoločenstvo stále žije „milosťou začiatku“. O čo viac sa to týka vás na Ukrajine!

Na Sampor sa naozaj stále pozerá ako na mladú komunitu vo fáze tvorby a formovania, ktorá nie je pevná. Dnes v perspektíve skúsenosti z Ľvova chápem, aká zvláštna doba je to v živote kláštora. Položenie základov je na jednej strane obrovská zodpovednosť, ale na druhej strane privilégium a dobrodružstvo. Napríklad, musíme preložiť z poľštiny do ukrajiničiny niekoľko liturgických kníh, ktoré potrebujeme na slávenie liturgie hodín. Predpokladáme, že modlitba sa bude konať v ukrajiničine. Na svätej omši nikdy nepoužívame poľský jazyk, hoci tu na západe Ukrajiny sa latinská Cirkev

považuje za cirkev veriacich s poľskými koreňmi. Tiež máme každý deň kapitolu, stretnutie celého kláštora, bratov a sestier, kde harmonizujeme tri tradície, z ktorých vychádzame: Lubin, Tyniec a Žytomyr. Otec Maximilián má krátky komentár k úryvku z Reguly, potom diskutujeme o aktuálnych veciach, a je ich veľa, pretože práce stále prebiehajú na mnohých „frontoch“. Takto sa rodí nová skutočnosť: Ľvov.

Bývate so sestrami alebo samostatne?

Špecifiká tohto miesta najlepšie pochopí ten, kto sem príde. Táto stavba mala byť pôvodne karmelitánskym kláštorom, takže náš chór sa nachádza na bočnej strane presbytéria. Celý priestor kostola používame len na slávnostné príležitosti. Naša mužská klauzúra sa nachádza v budove s vlastnou kaplnkou, ale všetky modlitby slávime so sestrami. Raňajky a večere máme osobitne, ale obedujeme spolu. Varíme striedavo: jeden týždeň má službu v kuchyni jedna zo sestier, druhý týždeň jeden z nás. Spoločná je aj krátka rekreácia po obede. Vešpery sú v latinčine a večer od 19.00 do 21.00 hodiny je čas na individuálnu adoráciu Najsvätejšej sviatosti. Denný program končíme o 21.00 modlitbou kompletória.



S bratom Efrémom sme sa mohli rozprávať vďaka internetovému spojeniu.

Chýba vám Poľsko?

Možno to bude znieť ako prekvapenie, ale musím priznať, že tieto tri mesiace života vo Ľvove sú natoľko odlišné osemročnej skúsenosti v Lubine, a tak krásne odlišné, že sa mi ľahko žije v prítomnom okamihu. Tu a teraz. Bez obzrania sa dozadu.

Miesto je jedna vec, ale najdôležitejší sú ľudia. Prosím, predstavte ich.

Rektorom kláštorného kostola je o. Leopold, ktorý bol za kňaza vysvätený deň po založení kláštora. Je prvým ukrajinským benediktínom a spolu s bratom Borisom pochádzajú z opátstva v poľskom Tynci. S bratom Borisom pomáhame v pastorácii a o. Maximilián je duchovným sprievodcom pre bratov a sestry. Sú tu tri sestry, dve z Ukrajiny a jedna Bieloruska. Predstavenou je sestra Bernadeta, ktorá pochádzala z kláštora v Žytomyre, podobne ako sestra Augustína a sestra Agnesa, ktorá vystriedala sestru Rítu – tá sa do komunity vrátila po určitom čase.

Komunita nežije vo vákuu, vaše prostredie je veľmi rozmanité.

S radosťou môžem povedať, že miestna cirkev nás víta s veľkou otvorenosťou. Diecézny biskup aj radoví kňazi sa nám snažia pomôcť a je vidieť, že sa tešia našej prítomnosti. Miesto v ich srdciach už máme. Pravoslávni duchovní na nás tiež pozerajú priaznivo. Situácia s gréckokatolíckmi je, bohužiaľ, komplikovaná, pretože obe kresťanské spoločenstvá sa už roky hádajú o kostoly a navzájom sa obviňujú z marenia života svojej viery. Historické fakty tieto vzťahy neulahčujú. Našťastie sa nás tieto spory netýkajú. Zoznámili sme sa so studitskými mníchmi, ktorí nás už na druhý deň po príchode prijali vo Ľvove, a ktorých sme nedávno navštívili v ich kláštoch. Obyčajní veriaci, pravoslávni aj gréckokatolíci, sú k nám láskaví a bez váhania využívajú príležitosť sa s nami modliť.

Ideme k vám na večné sľuby, dostali sme pozvanie... Čo vám máme priniesť?

Tešíme sa na toto stretnutie. Izby pre hostí sú takmer pripravené, v týchto dňoch dokončujeme montáž nábytku, takže budete mať na čom spať. Je ťažké povedať, čo nám chýba, pretože hneď ako si to uvedomíme, niekto za nami príde s konkrétnou pomocou. ■

ČO TU ROBIA TÍTO ĽUDIA?

Žiadna škola duchovného života a založenie kláštora sa nezačína pri písacom stole.

Z našej kroniky sa dozvedáme, že sa dá ťažko určiť, kedy sa benediktíni po prvýkrát usadili na území terajšieho Slovenska. Prvé stopy však siahajú pred misiu sv. Cyrila a sv. Metoda. Podľa spoľahlivých údajov možno začiatok pôsobenia benediktínov na našom území s istotou klásť na rozhranie 9. a 10. storočia. Vtedy sa už s benediktínskymi klášťami stretávame na území takmer celej Európy.

Azda aj preto, aby budúce generácie nemuseli zliepať historické čriepky o obnovení benediktínskeho života na Slovensku, rozhodla sa redakcia časopisu *Estote benedikti* využiť prítomnosť

zakladateľov fundácie v Sampore spísanie spomienok o zrode kláštora.

Myšlienka o obnovení benediktínskeho života na Slovensku sa spája s darom mníšskeho povolania. Všetko sa to udialo v konkrétnom čase a na konkrétnom mieste. To je len potvrdením toho, že žiadna škola duchovného života a založenie kláštora sa nezačína pri písacom stole, ale je zhmotnením určitej skúsenosti.

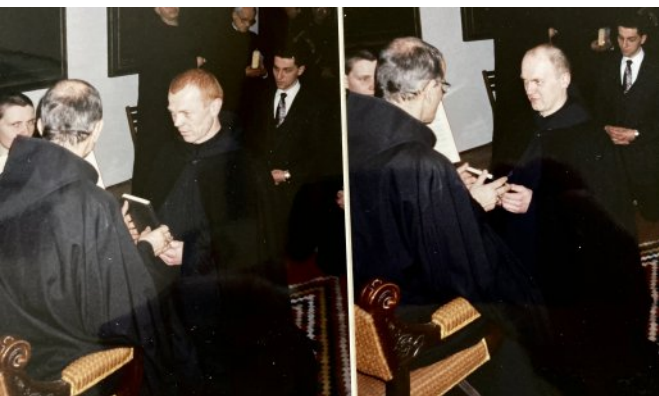
Kde sa táto skúsenosť začala? Bolo to v kláštore benediktínov v talianskom mestečku Bevagna, kde som sa chcel kvôli začínajúcim štúdiám zdokonaľiť v jazyku. Tu som stretával



Jeden z prvých záznamov v kronike nášho kláštora.

POČIATKY V NITRE

Opátstvo svätého Hypolita na Zobore pri Nitre je najstarším známym kláštrom na Slovensku.



Obliečka do mníšskeho habitu prvých členov novej slovenskej fundácie.

Ľudí rôzneho veku, spoločenského postavenia a stavu. Nevedel som pochopiť mladomanželov, ktorí idú na svadobnú cestu do kláštora. Čo v kláštore robia snúbenci? Lekár so svojou manželkou? Profesor? Mladí?... Keďže som podobnú skúsenosť nemal z domova, pýtal som sa sám seba: Čo tu robia títo ľudia? Postupne som sa osmelil a začal som túto otázku klášt priamo im. Odpovede ma prekvapovali. Nevedia si predstaviť svoj život a službu blížnym bez pobytu v kláštore. Prichádzali sem zvyčajne dvakrát do roka na týždeň, aby sa modlili, započúvali do Božieho hlasu, aby si usporiadali priority a prehodnotili minulé dni, aby tie budúce plnšie a hodnotnejšie využili... Nad ich motívmi som začal rozmýšľať a súčasne sa vo mne rodila nostalgická myšlienka: Prečo takú možnosť nemajú ľudia na Slovensku?! Prečo musia hľadať dovolenkové destinácie, ktoré ich zvyčajne natoľko unavia, že po návrate potrebujú ešte dva dni dovolenky, aby si oddýchlili po dovolenke?!

Keď som neskôr spoznal, že Pán ma volá k mníšskemu životu, začal som súčasne vnímať, že Pán ma chce použiť ako svoj nástroj, aby som pomohol oživiť benediktínsku spiritualitu na Slovensku. Veľmi som túžil sprostredkovať svojim krajanom možnosť pobytu v kláštore, a tak nadobudnúť nevšednú skúsenosť, ktorá tak veľmi obohatila mňa a všetkých, s ktorými som sa práve v kláštore stretol. Keby nebolo tejto túžby a myšlienky na slovenských veriacich, ktorým som chcel otvoriť dvere k novej perspektíve, asi by som sa uspokojil s nejakým pekným kláštrom v Taliansku, kde by som realizoval povolanie, ktorým ma obdaril Pán. Som presvedčený, že sa o obnovení benediktínského života na Slovensku nedá hovoriť bez tejto inšpirujúcej skúsenosti a vízií, ktorou Pán začal uskutočňovať toto dielo. ■

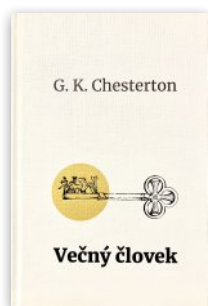
Hoci o presnom roku jeho založenia nejestvujú písomné zdroje, všeobecne sa predpokladá, že zrod benediktínskeho kláštora náleží do obdobia vzniku Nitrianskeho biskupstva okolo roku 880, keď sa prvým biskupom stal benediktínsky mních Viching. Opodstatnený je tiež predpoklad, že benediktíni na Zobore nadviazali na školu staroslovienskeho vzdelania zriadenú počas veľkomoravskej misie sv. solúnskych bratov Cyrila a Metoda. Najstarším zachovaným dokumentom o kláštore v Nitre je Maurova legenda napísaná okolo roku 1064, ktorá opisuje život sv. Andreja Svorada a Beňadika, mníchov patriacich k benediktínom zo zoborského kláštora.

V období medzi 11. a 13. storočím predstavoval Kláštor sv. Hypolita jedno z dôležitých centier duchovného života, verejnej správy a vzdelanosti v Uhorsku. Svedčia o tom aj najstaršie listiny z nášho územia zachované v origináli, tzv. Zoborské listiny z rokov 1111 a 1113.

Od 14. storočia postavenie kláštora postupne upadalo. V roku 1468 pápež Pavol II. na žiadosť ostrihomského biskupa prideliť majetky kláštora nitrianskemu biskupstvu. V roku 1471 prinieslo zoborskému kláštoru skazu vojsko poľského kráľa Kazimíra.

Koncom 17. storočia za nitrianskeho biskupa Blažej Jaklina bol na ruinách stredovekého kláštora postavený nový kláštor v barakovom slohu, ktorý bol daný do užívania kamaldulským mníchom. K ich pôsobeniu sa viaže prvý slovenský preklad Biblie mnícha Romualda Hadbavného i pôsobenie legendárneho „lietajúceho mnícha“ brata Cypriána.

Keď cisár Jozef II. rozpustil v roku 1782 konventy rehole v habsburskej monarchii, priniesol tým aj koniec pôsobeniu kamaldulských mníchov v zoborskom kláštore. ■



br. Svorad Mária

KRÁĽ PARADOXOV

Najlepšie apologetické dielo.

Zanedlho sa dovŕši sto rokov odvtedy, čo dopísal posledné riadky, zviazal listy a ponúkol londýnskemu vydavateľstvu Hodder & Stoughton na vydanie svojej nového diela, ktorému dal názov *Večný človek* (1925). Muž krátko po päťdesiatke, ktorého možno nazvať filozofom, génom a kráľom paradoxov – anglický spisovateľ Gilbert Keith Chesterton (1874–1936).

Rovnako dlhý čas musel slovenský čitateľ čakať na prvé vydanie tohto veľkého diela v slovenčine, za čo vďačíme vydavateľstvu denníka *Postoj* a profesorke, prekladateľke a ilustrátorky v jednej osobe Eve Baloghovej, ktorá preložila knihu s citlivosťou na Chestertonove paradoxy a jeho spisovateľské majstrovstvo.

Chestertonovým zámerom bolo odmietnutie náčrtu ľudských dejín podľa Herberta G. Wellsa ako kontinuálnej evolúcie zo zvierat k ľudskej civilizácii, v ktorom sa osoba Ježiša Krista stráca ako iba jedna z početných charizmatických postáv v dejinách. Kniha je komparáciou teologického, filozofického a historického skúmania a pohľadu na človečenstvo a človeka Ježiša Krista. Chesterton chce „poukázať na to, že tí, ktorí hovoria, že Kristus stojí bok po boku s podobnými mýtmi, opakujú veľmi opotrebované frázy, ktorým protirečí do očí bijúca skutočnosť“.

Kto rád číta Chestertona, táto kniha bude preňho lahôdkou, cez ktorú sa však miestami musí prehrýzť. Jednotlivé kapitoly možno vnímať podobne ako naše obedné stravovanie, pri ktorom sme čítali túto knihu. Niekedy išlo o veľké sústo, ktoré bolo ťažko stráviteľné – pochopiteľné. Inokedy to bolo ľahké a chutné sústo ako šľahačka na koláči od našich skvelých bratov–cukrárov. A inokedy zase boli Chestertonove úvahy ako špagety na vidličke, ktoré pri stáčaní nemajú konca. Čitateľ ich musí trpezlivo rozmotávať, aby nestratil nič nápaditej argumentácie.

Autor nenútené pobáda čitateľa k zamysleniu sa nad vecami a udalosťami dejúcimi sa navôkol i v sebe. Používa svoje majstrovské paradoxy, niektoré pojmy rozvádza až do zdanlivých absurdít a čitateľa tak privádza k uvažovaniu, ktoré ho posúva bližšie k viere v Boha.

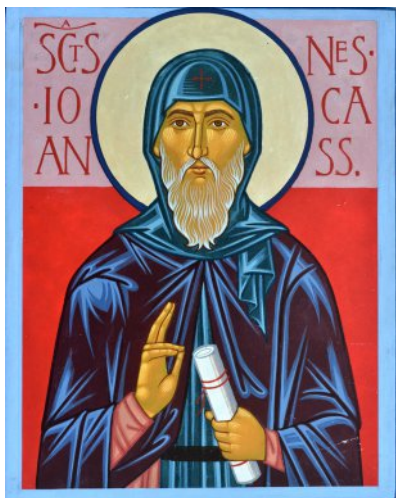
Pre známeho anglického spisovateľa C. S. Lewisa bola táto kniha dôležitým medzníkom na ceste jeho osobného obrátenia ku kresťanskej viere. Nazval ju „najlepším apologickým dielom, aké poznám“, ktoré mu „pokrstilo myseľ“. Nie je div, že pápež Pius XI. nazval Chestertona krátko po jeho smrti čestným titulom „Obranca katolíckej viery.“ ■



Som rád, že br. Svorad Mária spomína kontext čítania, resp. počúvania knihy, ktorú recenzuje. V tomto prípade je rozhodujúcou tá okolnosť, že ide o čítanie pri obede. Myslenie Chesterto-

na je skvelé, inšpiratívne a obohacujúce, avšak oceniť to možno jedine vo vhodnom prostredí. Obed v mnišskom refektári takýmto prostredím nie je z viacerých dôvodov. Jazyk autora je špecifický. Ľahšie sa nám počúvajú jasné a krátke vety. Zložité formulácie, hry so slovami, farebné porovnania, ktoré používa Chesterton, sú skutočné stylistické skvosty. Ich krásu však bez plného sústredenia nedokážeme dostatočne oceniť. Časté odkazy na anglosaskú kultúru, politiku, sociálne systémy alebo náboženské pomery tiež neľahčujú pochopenie textu. Napriek tomu zahrňam túto knihu do svojho osobného zoznamu na čítanie, ku ktorému sa vrátim v súkromí mojej cely.

o. Igor



Dominika Minková

POKYNY OTCA

Pozorné počúvanie vedie k modlitbe.

Svätý Ján Kasián bol jedným z najvýznamnejších pústnych otcov. Žil na prelome 4. a 5. storočia. V jeho najznámejšom diele Rozhovory s otcami venuje veľa pozornosti modlitbe.

Kasián bol presvedčený, že základným povolaním nielen každého mnícha, ale aj každého kresťana je modlitba, ako hlboké prepojenie života s Bohom. Keď k nej cítíme túžbu v srdci, nesmieme sa jej zľaknúť, pretože je to pozvanie od Boha k dôvernému vzťahu s Ním. Ako pomoc vydať sa na cestu modlitby, Kasián rozvíja učenie o jej základných pravidlách.

Po prvé, potrebné je zbaviť sa starosti o materiálne veci. Kasián zdôrazňuje, že sa nemáme angažovať do vecí, ktoré nemôžeme ovplyvniť. Máme žiť zodpovedne, starať sa o svoju rodinu, plniť svoje záväzky a povinnosti, ale nemáme sa báť o vymyslené problémy. Človek, ktorý žije imaginárnymi problémami, sa nemôže sústrediť na to, čo je najdôležitejšie: na svoju rodinu, na svoje povolanie a hlavne na Boha.

Po druhé, treba sa zriecť ohovárania, nepotrebného klebetenia a nevhodných vtipov. Kasián napomína, že si treba dať do poriadku používanie jazyka. Je to usporiadanie na vnútornej rovine. Je dôležité, aby človek vo svojej mysli prestal umelo vytvárať svet, nad ktorým má pocit kontroly. Musí zanechať kontraproduktívne zaobranie sa inými ľuďmi, ich dobrými a zlými stránkami, odvyknúť si od hlasného komentovania druhých, ale aj vnútorných monológov o realite, ktorá ho obklopuje. Takto možno dosiahnuť vnútorné stíšenie. Prináša to obrovské zásoby energie, ktoré môžeme využiť na to, čo je naozaj kľúčové v našom živote, čo naozaj milujeme.

Po tretie, treba sa usilovať vykoreniť zmätok spôsobený hnevom, smútkom, odstrániť škodlivý začiatok žiadostivosti a telesnej zmyselnosti. Je to fáza, keď človek uspokojuje svoje srdce na tej najhlbšej úrovni. Stáva sa to vtedy, keď človek zamŕkne voči niektorým záležitostiam vo svete a naučí sa mať od nich odstup. Človek je vtedy schopný prestať vykonávať bezvýznamné aktivity, lebo konečne pochopí, čo je to naozaj zmysel života. Až vtedy v ňom vyhasne vnútorný oheň hnevливosti, žiadostivosti a chamtivosti. Dá sa to dosiahnuť vtedy, keď sa človek rozhodne žiť viac v ústraní.

Kasián ďalej píše o príprave na modlitbu: „To, čo sa zrodí v duši, predtým ako pristúpi k modlitbe, sa jej bude pripomínať počas modlitby.“ Je dôležité, čím človek cez deň zamestnáva svoju myseľ, o čom premýšľa. Či človek vedie sústredený alebo rozptýlený život. Je to pozvanie ku kontemplatívne životu. Podmienkou vedenia takéhoto života je vzdialiť sa od vecí, ktoré by nás mohli od Boha oddeliť. Nejde iba o činy, hriechy alebo túžby, ale o všetky myšlienky, ktoré nás môžu vzdalovať od Boha, alebo nás odtiahnuť od lásky k tým, ktorých máme milovať, či záujmu o tých, o ktorých sa máme starať.

Kasián chce, aby bol náš život od rána do večera neustálou modlitbou a aby všetko, čo robíme, bolo neustálym vzdávaním úcty Bohu. Aby bol vo všetkom oslávený Boh. Takýto život môže podľa Kasiána viesť k premene, ktorá je jedným z kľúčových slov v jeho teológii. Tak ako Ježiš na hore Tábor, tak aj kresťan by mal smerovať k premene svojho každodenného života Bohom a zjednotenia sa s Ním. ■

Spracované z prednášky opáta Šimona Hižycského OSB „Ako sa modliť podľa Jána Kasiána.“

VEČNÉ SVETLO

Plameň sviece pred bohostánkom.

Podľa tradičného zvyku žiari nepretržite v každom kostole vedľa svätostánku lampa na upozornenie a uctenie si Kristovej prítomnosti. Túto lampu zvykneme nazývať „večné svetlo.“ V Starom zákone Boh prikázal Mojžišovi, aby v stánku stretnutia neprestajne svietili olejové lampy. Je to predobraz večného svetla v kresťanskom chráme, ktoré poukazuje na prítomnosť Boha medzi jeho ľuďom novým a jedinečným spôsobom, a to reálnou prítomnosťou Krista v eucharistickej sviatosti, v ktorej nám náš Spasiteľ dáva svoje najsvätejšie telo a krv ako pokrm pre pútnikov.

Vo väčšine katolíckych chrámov u nás zabezpečuje plamienok večného svetla elektrické osvetlenie. Donedávna to tak bolo aj v našom kláštornom chráme. Cirkevné predpisy odporúčajú používať „lampu živenu olejom alebo voskom“. V praxi sa toto odporúčanie nedá realizovať za každých okolností z dôvodu väčšej

nákladnosti a náročnosti pri udržiavaní živého plameňa sviece či lampy. V posledných mesiacoch však v našom kláštore pribudli dve miesta, kde pri vystavenej ikone bratia stále nechávajú zažatú sviecu alebo olejovú lampku. To dalo podnet na to, aby sme začali používať živý plameň sviece aj pre večné svetlo pri bohostánku.

Svetlo a teplo vyžarované plameňom sviece, hovorí Romano Guardini, je obrazom jednoty s Bohom prostredníctvom poznania a lásky. „Ako plameň vyžaruje svetlo, tak Boh vyžaruje pravdu, a duša sa prijímaním pravdy zjednocuje s Bohom, tak ako naše oči vidia svetlo a zjednotia sa s plameňom v zrakovom vneme.“ Svietnik pre večné svetlo v našom kláštornom kostole umelecky stvárnil sochár a maliar Jaroslav Halmo. Pripomína vztyčené ruky človeka nesúceho svetlo. Je pekný obraz mníškeho povolania k neustálemu úsiliu žiť vo svetle Božej lásky a milosti. ■



DOBRÉ SLOVO

o. Jakub



Svätý Benedikt hovorí vo svojej Regule veľa o tichu a mlčanlivosti. Myslím si, že mníšsky život sa pre väčšinu laikov spája v prvom rade s obmedzením rozprávania. Veď celá mníšska tradícia

kladie silný dôraz na askézu jazyka. Chcel by som sa však pozrieť na to, čo píše Benedikt o rozprávaní v pozitívnom zmysle, čiže, ako má mních používať jazyk. Zmysel čnosti mlčanlivosti nie je totiž úplne vykoreniť z človeka schopnosť rozprávať, ale v tom, aby rozprával dobre.

Jedným z pekných príkladov je veta, ktorú sv. Benedikt uvádza, keď píše o takej obyčajnej činnosti, akou je spánok: „Pri vstávaní na bohoslužbu nech sa [bratia] mierne medzi sebou

povzbudzujú, aby sa ospalí nevyhovárali“ (RB 8,22).

Benedikt zrejme dobre vedel, že na človeka pôsobí znútra i zvonka veľa podnetov a núti ho vyrieť slová, ktoré nič dobrého neprinášajú. Preto okrem iných prostriedkov dobrých skutkov uvádza aj tieto: „Neodplácať zlorečením za zlorečenie, ale radšej dobrorečiť; a zlé myšlienky ktoré vnikajú do srdca, v okamihu rozbíjať o Krista a vyjaviť ich duchovnému otcovi“ (RB 4,32.50).

Benedikt má podľa mňa v srdci hlbokú úctu voči slovu: akoby zakúsil, akú má moc. Táto jeho viera v moc slova vrcholí v kapitole o hospodárovi kláštora, kde je napísané, že ak hospodár nemá čo dať, „nech dá dobrú odpoveď, ako je napísané: «Dobré slovo je viac ako najlepšie dar»“ (RB 31,13-14; porov. Sir 18,16). ■

ODMIETAM PLYŠOVÉHO MEDVEDÍKA

o. Cyprián



Tešiteľ – trochu málo pre veľkého Boha. „Duch Tešiteľ“, to znie ako plyšový medvedík... Keď sa budeš cítiť smutný, príde, aby si sa necítil ešte smutnejší.

Toto si napokon uvedomili liturgisti a biblisti. Preto v novom preklade starej Biblie milénia, ktorá sa v Poľsku používa v liturgii, nakoniec použili pôvodný grécky výraz: Parakletos. „Keď príde Paraklet, ktorého vám ja pošlem od Otca, Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo“ – tak znejú Ježišove slová v Jánovom evanjeliu teraz (Jn 15,26).

Je v tom rozdiel? Obrovský.

S potešením som si všimol toto slovo v našich latinských spevoch, čo potvrdzuje, že má zvláštny význam. Je to ako vlastné meno Ducha Svätého, preto sa v latinčine používa v týchto miestach pôvodné grécke slovo, a nie latinské „consolator“.

Duch Svätý v skutku nie je plyšový medvedík. Je mocným obhajcom, ochrancom, pomocníkom, advokátom, orodovníkom, ku ktorému volám o pomoc, a ktorý hovorí v mojom mene. Potrebujem ho, pretože som ničím. Potrebujem ho, pretože ma robí svätým a zachraňuje ma pred skutkami hriechnej smrti. Ba ešte viac! Chráni ma pred sebou samým.

Paraklet je niekto, kto by podľa starodávnej tradície mohol stáť na súde vedľa odsúdeného. Nemusel nič hovoriť a jeho samotná prítomnosť obvineného umlčala. Súd nemohol odsúdiť toho, za ktorého sa Paraklet postavil.

Toto mi sľubuje Ježiš. Spravodlivého, ktorý svojou spravodlivosťou zakryje moje hriechy a previnenia.

Nech sa snažím akokoľvek, môj život nebude bezhriechny, nebude dokonalý, ale Boh našiel spôsob, ako mi pomôcť. Posiela Parakleta, aby rozsudok vynesený nado mnou mohol skončiť šťastne. ■

SVIATOK DOBRA

„Ako sa modlíš, taká je tvoja duša, také sú aj tvoje skutky,“ bolo hlavnou myšlienkou homílie, ktorú na slávnosť výročia posviacky chrámu v Sampore 24. mája kázal hlavný celebrant vdp. Lukáš Tkáč, administrátor farnosti sv. Jána Bosca z Brezna – Mazorníkova.

Výročie posviacky chrámu je príležitosťou na oslavu Božej dobroty a ľudskej spolupatričnosti. Práve vďaka nim sa podarilo obnoviť benediktínsky život na Slovensku.



Neoceniteľná pomoc: na našich priateľov sa môžeme spoľahnúť nielen pri práci v záhrade alebo na stavbe, ale aj pri oslavách.



Spoločné jedlo v sanitárnom režime. Modlitbu viedol o. František.





*O spev sa starali Janka Vindišová
a o. Michal Mária.*



Brat Juraj mal službu lektora.



*Dvaja farári tej istej farnosti: súčasný – vdp. Lu-
káš Tkáč a niekdajší (pred vstupom do kláštora) –
o. Damián. Príležitosť na srdečné stretnutie.*



Brat Ladislav Mária ako akolyta.



*Vďaka pomoci Janky Chudiakovej a
Janky Jancekovej z Námestova mohol
vedúci kuchyne kláštora br. Marián
zabezpečiť jedlo pre všetkých hostí.*



*Centrom kresťanského a
mníšskeho života je svätá
omša. Bola tiež hlavným
prejavom vďačnosti Bohu a
ľuďom za dar samporského
kláštora.*



*Benediktínski bratia zo spriateleneho
opátstva v českom Rajhrade.*

V ČASE PANDÉMIE

Služba benediktínov na Železničnej poliklinike vo Zvolene.

Od februára do konca júna sa členovia nášho spoločenstva tri dni v týždni striedavo zapájali do dobrovoľníckej činnosti na Železničnej poliklinike vo Zvolene. Pomáhali sme pri testovaní a očkovaní na COVID-19. Keďže preventívne očkovanie v boji proti súčasnej pandémie zostáva citlivou a diskutovanou témou v našej spoločnosti s celou paletou rôznych názorov (niektoré rozhorčené sme našli aj v našej e-mailovej schránke), chceme uviesť nasledujúce skutočnosti, ktoré nám pomohli formovať náš postoj:

Dobrovoľnícku činnosť sme chápali ako službu starším a voči pandémie zraniteľnejším bratom a sestrám. Z hľadiska morálnej prípustnosti vakcín sme sa riadili učiteľským úradom našich biskupov, ktorí očkovanie veriacim odporúčali. Na rozdiel od rozšírenej mylnej predstavy, že vakcíny obsahujú biologický materiál získaný z organizmov potratených detí, pravda je, že vakcíny boli na bunkách z potratených plodov testované, čo biskupi vyhodnotili ako veľmi vzdialenú materiálnu spoluúčasť na zle, ktorá je zanedbateľná v porovnaní s dobrom

vyplývajúcim z ochrany zdravia širokého obyvateľstva. Čo sa týka zdravotného rizika, ktoré podstupujú zaočkovani ľudia vzhľadom na možné neznáme dlhodobé účinky vakcín, rešpektujeme – v zhode s posledným vyhlásením našich otcov biskupov – osobnú slobodu a zodpovednosť, ktorú v tejto situácii berie každý na seba. ■

Pripájame stanovisko slovenských katolíckych biskupov k očkovaniu proti koronavírusu z 23. júna 2021:



Je všeobecne známe, že Svätý Otec František, ako aj emeritný pápež Benedikt XVI. boli už dávnejšie zaočkovani.

Svätá Stolica sa dlhodobo angažuje za dostupnosť vakcín zhotovených etickým spôsobom, a to nielen pre bohaté krajiny, ale aj pre chudobných a marginalizovaných.

Cirkev rešpektuje možnosť slobodného rozhodnutia každého človeka, vníma však úsilie zastaviť šírenie pandémie prostredníctvom očkovania ako prospešné a cení si výsledky práce lekárov a vedcov. Samozrejme, apeluje na maximálnu zodpovednosť vzhľadom na možné zdravotné komplikácie alebo vedľajšie účinky.

V slovenskom kontexte možno uviesť, že biskupi, členovia KBS, sú proti ochoreniu Covid-19 zaočkovani. V nezmenenej podobe platí stanovisko KBS z 8. decembra 2020, ktoré pripomenulo, že ochrana života a zdravia je vážnou morálnou povinnosťou – aj prostredníctvom overených a schválených očkovacích programov.



Dobrovoľnícka služba benediktínov zaujala miestne médiá.



o. Cyprián

CHOĎ K JOZEFOVI!

Zoznam zvláštnych úloh ženícha Panny Márie je pôsobivý.

Je patrónom univerzálnej Cirkvi, mnohých miest a krajín vrátane Rakúska, Českej republiky, Filipín, Španielska, Kanady, Portugalska, Peru; mnohých rehoľných rádov a diecéz; kresťanských manželov a rodín, otcov, sirôt, ako aj tesárov, drevorubačov, remeselníkov, robotníkov, všetkých pracovníkov a utečencov. Hovorí sa o ňom aj ako o patrónovi dobrej smrti.

So sv. Jozefom som sa zblížil pred niekoľkými rokmi, keď som písal článok do novín. Stretol som sa s niekoľkými mníškami, ktoré mi povedali o svojej mimoriadnej úcte k sv. Jozefovi. Bol som ohromený a rozhodol som sa dať Jozefovi „šancu“.

Možno sa naňho spoľahnúť. Naozaj. Uvediem iba jedno svedectvo. Pred dvoma rokmi diagnostikovali mojej mame rakovinu mozgu. Prípado bol beznádejný. Zostávalo jej iba pár mesiacov života. Umierala. Ako obvykle, obrátil som sa s prosbou o pomoc k sv. Jozefovi, patrónovi dobrej smrti. A začali sa diať zázraky.

Prvý zázrak. Rodičia žili dlhé roky vo veľkom nesúlade. Ich manželstvo bolo iba formalita. Bývali pod jednou strechou, ale každý mal svoj život. Dokonca aj jedlo si varili osobitne. Tvárou v tvár chorobe sa navzájom otvorili a zmierili sa... prišlo to veľmi ľahko a spontánne. Vidieť otca a mamu správať sa k sebe s úctou a nežnou pozornosťou, bolo pre nás, deti, niečo, o čo sme sa ani netrúfali modliť. Druhým zázrakom bol priebeh choroby. Až do samého konca zostalo mame veľa síl a tešila sa z každej chvíle svojho ubúdajúceho života. Nezúfala si. Tretí zázrak. Zomrela pokojne, vo svojom dome, doslova v náručí svojho manžela. Viem, komu za to vďačím. Kto vyprosil tieto privilégiá.

Zvykol som si odporúčať do pozornosti sv. Jozefa svoje najrôznejšie záležitosti. Pomáha mi, a ja sa za to snažím šíriť jeho úctu. Keď pápež František vyhlásil mimoriadny Rok sv. Jozefa, bol som veľmi šťastný. Ponúkol nám všetkým príležitosť pozornejšie sa zaoberať na patróna Cirkvi. Vziať si ho za príklad. Meditovať o jeho cnostiach a úlohe v dejinách spásy.

Prekvapilo ma zistenie, že v našom kláštore sa nenašli známky zvláštnej lásky k Jozefovi. Ale začalo sa to meniť. Jozef nášho spoločenstva – o. Brodňanský – inštaloval pri vchode do nášho kostola baner sv. Jozefa, ktorý nám pripomína iniciatívu pápeža Františka.

Zároveň v rozhovore s otcom priorom vyšlo najavo, že on vo svojom srdci už dlho nosil túžbu posilniť v kláštore úctu k sv. Jozefovi. Príležitosť sa naskytla, keď sa ma moja známa Maria Dynowska z Poľska spýtala, čo môže urobiť pre naše spoločenstvo. Odpovedal som: „Financujte ikonu sv. Jozefa pre náš kostol!“ Súhlasila veľmi ochotne. A tak sme 19. marca prvýkrát zapálili sviecu pred obrazom sv. Jozefa, ktorý opatruje Máriu a Ježiša. Ikonu pre nás vyrobila Halyna Fedchyšynová z Ľvova na Ukrajine.

Zároveň budeme každý mesiac na počesť sv. Jozefa slúžiť votívnou sv. omšu. Prvýkrát ju slúži 2. júna o. Igor v novom ornáte, ktorý je darom k Roku sv. Jozefa. Vyrobili ho rehoľné sestry – karmelitánky v Poľsku a financoval môj otec Marian Tomaszczuk.

Choď za Jozefom! – znie pápežovo pozvanie. Tak ideme! Kto sa pripojí? ■

NOVINKY Z POĽA A ZÁHRADY

Jar bola v tomto roku veľmi pekná – hlavne preto, že bola mimoriadne dlhá.

Mohli sme sa skutočne tešiť z mnohých od-
tieňov zelene, lebo listy na stromoch sa rozvíjali
veľmi pomaly. Br. Pavol, náš najmladší novic,
ktorý sa stará o ovocné stromy, hovorí, že
konečne budeme mať na nich ovocie, pretože sa
kvety nestihli rozvíť pred neskorými mrazmi.
Máme tak nádej, že aj keď je všetko v tomto
roku asi o dva týždne neskôr ako obyčajne,
nebude to na škodu, skôr naopak: studený máj
– v stodole raj!

Vlani sme po bratovi Mariánovi prevzali
starosť o pole traja: o. Damián, br. Rastislav
Mária a ja. Ale aj tak neviem, či to stačí na to,
aby sme dostali záhradu na úroveň nášho pred-
chodcu. Snažíme sa zo všetkých síl, a tak ako
vlani čakáme najmä krásnu úrodu cesnaku.

Pre našich včelárov bolo príjemným prek-
vapením, že päť včelích rodín prežilo zimu a už
od skorej jari zbierajú na med peľ z okolitých
lúk. Včely sa tiež zdajú byť priaznivo naklonené



voči záhradníkom, lebo keď trhajú burinu blízko
pri včelíne, vôbec neútočia.

Pribudli nám tiež dva riadky viniča na kopci
pri pustovni – stará sa oň už spomínaný br. Paľ-
ko.

A čo je nové na hospodárstve? Dve kačky,
ktoré sme si nechali na zimu, už odchovali svoje
prvé potomstvo a znášajú ďalšie vajcia, čo
znamená, že zakrátko budú opäť sedieť. Malých
húsat zatiaľ nie je tak veľa, ale kurčiat máme
takmer 100. Králiky ani nerátam...

Mal by som sa na konci ešte zmieniť o našej
rajskej záhrade, kde teraz všetko kvitne. Je to
však časť našej klauzúry, ktorá je uzavretá pre
ľudí zvonku, preto sa iba poďakujem všetkým,
ktorí nám ju pomohli vytvoriť – je naozaj krás-
na! ■



DOZRIEVANIE V MNÍŠSKOM ŽIVOTE

o. Igor



Každý mních, ktorý vstupuje do kláštora, má pred očami určitý ideál svätosti. Chce byť predsa dobrým mníchom, a tak sa odhodlane pustí do práce, aby sa k tomuto ideálu priblížil.

Svätý Benedikt to v Regule nazýva „prvotnou horlivosťou“, ktorá má tiež v našom živote svoje miesto, no vieme, že spravidla nám príliš dlho nevydrží. O tom tak trochu svedčia rôzne predsavzatia, ktoré si v živote dávame. Vieme, ako to veľakrát skončí.

Ako čas plynie, stále viac rastie moje presvedčenie o tom, aké slabé sú moje sily na to, aby som sa stal dobrým mníchom. A práve vedomie mojej nedostatočnosti a slabosti ma vďaka Božej milosti vedie k pomalému uvedomovaniu, že tu v prvom rade nejde o mňa a moje plány, ako sa priblížiť k Bohu a stať sa lepším. Nejde o to, aby som Boha prinútil, aby mi tento môj

plán pomohol uskutočniť. Ľahšie sa nám to bude dariť vtedy, keď, takpovediac, „zložíme zbrane“. Je to zvláštny paradox vyhratej vojny v momente, keď prestaneme bojovať.

Čo to značí? Znamená to hlboké prijatie svojej slabosti, nedokonalosti, svojich hriechov, do ktorých neustále padáme, a ich neustále odovzdávanie Kristovi, ktorý jediný nám vďaka svojej milosti môže pomôcť. Apoštol Pavol tri razy prosil Pána, aby od neho odstúpil osteň, satanov posol, ktorý ho bil po tvári, aby sa nevyvyšoval (porov. 2 Kor 12,7-8). Vieme, akú dostal odpoveď: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti“ (2 Kor 12,9).

Ak by sa ma dnes niekto opýtal, čomu ma naučil čas strávený v kláštore, myslím, že by som mu odpovedal, že sa v ňom učím žiť so svojou slabosťou a so svojím hriechom. A to nemusí byť až taká zlá správa, keď je v tom všetkom prítomný Kristus, pretože, „keď som slabý, vtedy som silný“ (2 Kor 12,10). ■

VIDEL SOM BOHA

br. Juraj



Starká s nezapamätateľným maďarským menom. Tvár celkom zošúverená starobou a dymom z cigariet. Postava zhrbená od choroby. Prihovoril som sa jej, lebo plakala. Prežila skorú smrť

manžela, chudobu, tvrdú prácu a nekončiace týranie od vlastnej dcéry. Vyhliadky na život: celkom mizerné – veď sme sa stretli v nemocnici. Ale slová, ktoré mi počas dvoch týždňov dennodenne venovala, boli celkom jasné: „Vieš, Ďurko, ja sa každý deň modlím k Pánu Bohu a ďakujem mu za život, za to, že mi dal prežiť tento deň.“ A tu som Ho zbadal. V jej očiach. Boh bol jednoznačne zdrojom jej nádeje a istotou života, smrti a večnosti.

Ujo Pišta. Chudoba, podvýživa, Parkinson. Život samotára odkázaného na pomoc príbuzného, ktorý ho obral o všetko – o peniaze, dom aj zdravie. Rozhodne mu ale nik nevzal jeho dô-

stojnosť a slobodu vybrať si. Mal na výber. Tím ochotných lekárov a známych čakal na jeho súhlas vybaviť mu miesto v dobrom zariadení pre seniorov. On sa však tešil na návrat do jedinej malej izby, ktorá mu ostala z jeho domu a zdieľal ju so synovcom. Tá izba mu pripomínala všetko zlé, čo ho postretlo za posledné roky, ale bol to jeho domov, kríž a sloboda. Prečo to píšem? Pre jeho oči. Hneď pri prvom stretnutí ma upúťali. Boli čisté. Hoci som v nich čítal bolesť a trápenie, všetko to obmýval jas čistého svedomia, každodenných bojov o vytrvanie v láske a iskra humoru. Aj tu bol Boh.

Vyjasnenie. Kľáčim pred svätostánkom doma v Sampore a hľadím na jeho malé trblietavé ozdoby. Vždy som si predstavoval, že ich tam autor nechal ako okienka, cez ktoré môže človek vidieť dovnútra. A teraz som videl v tých sklíčkach oči mnohých ľudí, ktorí dali vo svojom živote priestor Bohu. Každý máme v sebe Boha – lebo on nás stvoril na svoj obraz. ■

JEŽIŠOVO MENO

Tento spôsob modlitby srdca nie je výsadou „elity“!

Jednoduchú odpoveď na dôvod kresťanskej meditácie v dnešných časoch, keď veriaci človek znova hľadá svoju integritu, môžeme nájsť v jej tradičnom mieste duchovnej genézy Cirkvi. Kresťanská meditácia je zjednodušená metóda Ježišovej modlitby, ktorá sa uskutočňuje vzývaním jeho mena. Je zaujímavé, s akou samozrejmosťou o vzývaní mena Ježiš hovorí súčasný Katechizmus Katolíckej cirkvi v bodoch 2666 a 2667: „Ale meno, ktoré obsahuje všetko, je meno, ktoré Boží Syn dostal pri svojom vtelení: JEŽIŠ. Božie meno je pre ľudské pery nevysloviteľné, ale Božie Slovo, tým, že prijalo našu ľudskú prirodzenosť, nám ho odovzdáva a my ho môžeme vzývať; Ježiš, t. j., YHWH [Jahve] spasí.“ Ježišovo meno obsahuje všetko: Boha aj človeka i celú ekonómiu stvorenia a

spásy. Modliť sa k Ježišovi znamená vzývať ho, volať k nemu v nás. Jedine jeho meno obsahuje prítomnosť, ktorú nazýva. Ježiš je Zmŕtvychvstálý, a ktokoľvek vzýva jeho meno, prijíma Božieho Syna, ktorý ho miloval a seba samého vydal za neho.

Toto celkom jednoduché vzývanie pochádzajúce z viery, sa v tradícii modlitby na Východe i na Západe rozvinulo vo viacerých formách. Najbežnejšia formulácia, tradovaná duchovnými otcami na Sinaji, v Sýrii a na vrchu Athos, je vzývanie slovami: „Pane, Ježišu Kriste, Boží Syn, zmiluj sa nado mnou hriešnikom!“ Táto veta spája slová kristologického hymnu z Listu Filipanom (Flp 2,6-11) s prosbou mýtnika (porov. Lk 18,13) a tých, čo prosili o svetlo (porov. Mk 10,47). Srdce sa týmto vzývaním



uvádza do súladu s biedou ľudí a s milosrdenstvom ich Spasiteľa.

S veľkou radikálnosťou povzbudzuje k tejto modlitbe René Voillaume, realizátor zámerov Charlesa de Foucaulda. Píše: „Sami viete, ako ťažko je neraz verne vytrvať na adorácii a skutočne v modlitbe stráviť čas na ňu určený. Niektoré ťažkosti prežívané počas adorácie nezávisia od vašej horlivosti – sú to podmienky, na ktoré nemáte vplyv. Existujú aj iné ťažkosti, voči ktorým sme bezradní – vnútorného rázu. Nedá sa vyhnúť všetkým týmto ťažkostiam, lebo hoci časť z nich vyplýva zo spôsobu nášho života, ostatné prežívajú všetci, ktorí sa snažia modliť. Máme znášať ťažkosti tak vonkajšie, ako aj vnútorné, a to s veľkou dávkou trpezlivosti. Tak sa nám ich postupne, samozrejme, podľa našich možností, podarí prekonať“ (René Voillaume, Medzi ľuďmi, str. 31-61).

Na záver vstupnej úvahy o dôvodoch kresťanskej meditácie pridám postrehy nášho opáta prezesa Maximiliána Navaru, ktorý v Poľsku vedie desiatky spoločenstiev kresťanskej meditácie: „Stretnutie s Bohom je veľmi často odrazom nášho života. V živote máme veľa rozličných, veľmi dôležitých vecí, ktoré sa snažíme vykonať, toľko toho musíme dosiahnuť a vypracovať. S modlitbou by sme chceli robiť presne to isté. V duchu zásady, čím viac, tým lepšie množíme vonkajšie formy v očakávaní konkrétneho osohu. Čo spraviť, aby modlitba nebola odriekaním ďalších formuliek, ale stala sa integrálnou súčasťou mňa samého? Aby prenikla môj život? Túto otázku si kladli kresťania už od samého začiatku. Aj preto sv. Pavol vyzýval Solúnčanov, aby sa modlili bez prestania (porov. 1 Sol 5,17). Čo to však znamená? Mnohým mníchom i mnohým laikom sa nedarilo nájsť uspokojivú odpoveď na túto otázku. Nakoniec sa odpoveďou ukázala byť konkrétna, duchovná praktika.“

To, o čom hovoria tri spomenuté pramene, je – nielen pre mňa – už viac než 10 rokov Ježišova modlitba a kresťanská meditácia, ako tradičná cesta mníchov. Že tento spôsob modlitby srdca nie je výsadou „elity“, potvrdzuje fakt, že už viac rokov aj pri našom kláštore existuje rastúce spoločenstvo laikov, ktorí sa denne, a raz za mesiac aj spoločne, venujú kresťanskej meditácii. Je to spoločná cesta celej Cirkvi k Európe, ktorá v tejto modlitbe môže opätovne nájsť jazyk autentického kresťanstva. ■

PO TROCH DŇOCH

Kristína Balážová

„Na meditačnom víkende som sa zúčastnila prvýkrát. Bol to pre mňa veľký dar, že som tu mohla byť, keďže manžel musel v tomto termíne pracovne odcestovať do zahraničia a iba vďaka Božej milosti a dobrým ľuďom, ktorí boli ochotní a odvážni dohliadnuť na 5 našich detí, som mohla prísť a stráviť čas v tichu, modlitbe a spoločenstve skvelých ľudí. Jednou z prvých informácií, ktorá zaznela a oslovila ma, bola veta v tom zmysle, že tajomstvom pokoja je aj dochvílnosť (byť o 5 min. skôr tam, kde mám byť) a poriadok. Ponáranie sa do Božej prítomnosti aj vďaka Ježišovej modlitbe sa stalo pre mňa možnosťou ustavične prijímať a vyznávať lásku Ježišovi v skrytosti, a chcela by som, aby vyústilo v šírenie lásky navonok pri každej príležitosti.“ ■

sr. Blanka Ďuračková SMVS

Pre mňa to boli dni hlavne veľkého povzbudenie vo viere, že táto cesta modlitby je Božia iniciatíva, nie moja. Ja som iba prijala toto pozvanie a učím sa kráčať. Celá jej chudoba a náročnosť je v odovzdaní všetkého, čo tvorí môj život, do Božích rúk. Navonok jednoduché a zároveň ťažké. Spoločné sedenia pri meditácii boli tiež povzbudením vo vernosti tejto praktike. K celej kráse a hĺbke modlitby určite prispela vznešenosť liturgie v kostole. Tieto stretnutia sú pre mňa vždy jedinečné a nezabudnuteľné. Čerpám z nich hlavne v ťažkých chvíľach života. Aj keď navonok všetko vyzerá rovnako, vo viere viem, že Boh neustále koná. „...to podstatné je očiam neviditeľné...“ (A. de Saint-Exupéry). ■

sr. Daniela Kimličková SSS

V priestore, kde sme, je akoby zhustená sila modlitby, sila Ježišovej prítomnosti, je to ako žriedlo milosti, ktoré vyteká do priestoru, hoci to nevidíme a možno ani necítíme a ani si neuvedomujeme. Ale je to realita, realita, ktorej ovocie vidím vo svojom živote. Často mi automaticky počas dňa naskakuje Ježišova modlitba v myslí, najmä keď som chvíľu sama, alebo sama kráčam. Tiež som len nedávno postrehla a zarazila sa nad tým, ako odlišne vidím veci a udalosti, ktoré ma v minulosti tak vyrušovali a zamestnávali mi myseľ. Pre mňa, ako zasvätenú osobu je veľkým povzbudením, že sa tu stretám s maminami viacerých detí, s vydatými ženami a ženatými mužmi, ktorí pri všetkých starostiach o rodinu si nájdu čas pre Boha a vytrvalo sa modlia. ■

V PRAVDE

K poznaniu jej prvého stupňa sa musíme dostať dvanástimi krokmi, argumentuje sv. Bernard.

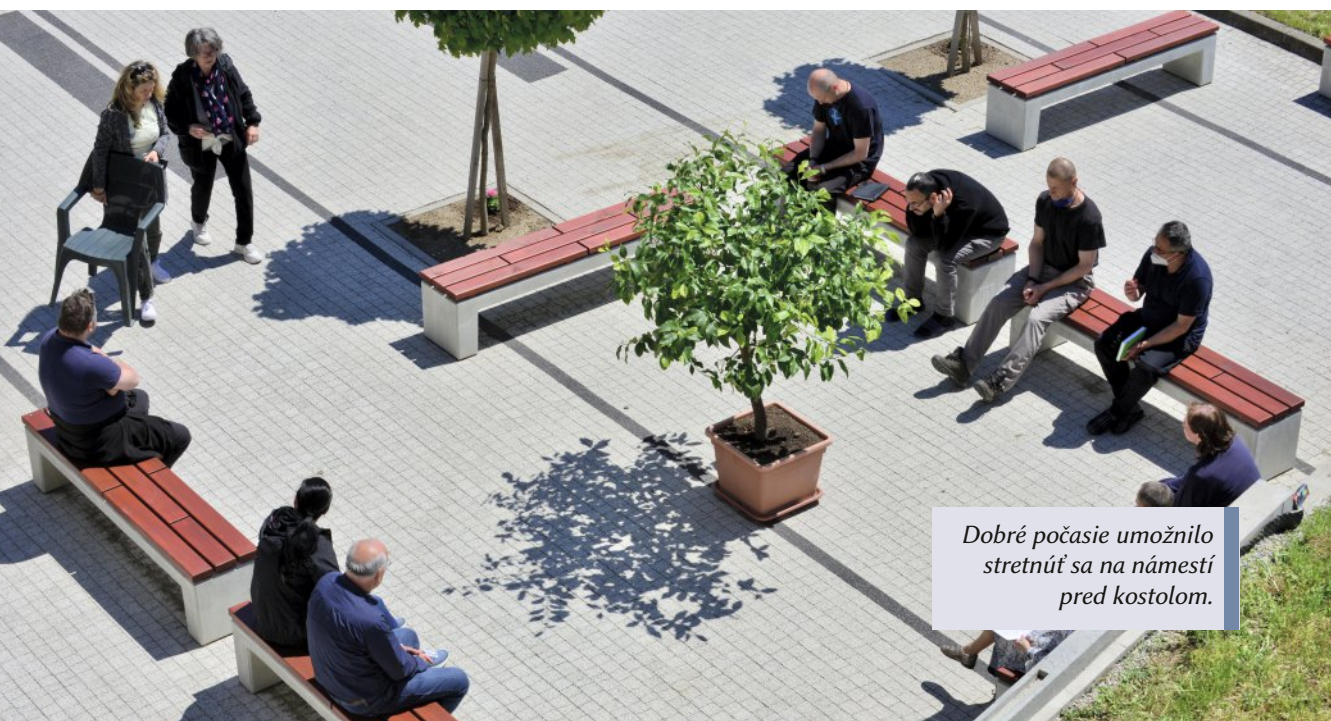
Benediktínski obláti sa stretávajú raz mesačne v Sempore. Prichádzajú za povzbudením, stretnutím sa navzájom a s mníchmi, i za oddychom od každodenných povinností. Majú pritom priestor na duchovný rozhovor, prácu, adoráciu Najsvätejšej sviatosti a čerpanie z duchovného života v kláštore. Raz za rok sa tu však zdržia dlhšie.

Od 27. do 30. mája

sa pätnásť oblátov zúčastnilo každoročných duchovných cvičení. Bol to čas pre hľadanie hlbšieho pokoja, sústredenie sa na Boha a usporiadanie srdca, citov a myšlienok. Tento rok bol ich sprievodcom sv. Bernard z Clairvaux. „Tohto svätca som navrhol pre jeho text o stupňoch pokory a pýchy,“ vysvetľuje o. Jozef

Brodňanský, duchovný sprievodca oblátskej skupiny.

Bernard je mních, ktorý žil pred takmer 1 000 rokmi. Stredoveký mystik a benediktínsky reformátor. Muž veľkej vášne a svätosti, ktorú vyžaroval tak účinne, že veľikáni tohto sveta ho často žiadali o radu a davy ľudí túžili počúvať jeho učenie. Hovoril jasne, s vrúcnosťou a istotou, ktorá vychádza zo skúsenosti Boha. Smelo ukazoval, že rozum má svoje hranice, a že láska je jediný spôsob kresťanského života. Obnovu mníšskeho života uskutočnil ako návrat ku koreňom. Inšpiráciu čerpal z raných kresťanských spoločenstiev. „Jeho mystika vedie k dialógu s človekom, s jeho túžbami. Neskorší mystici zdôrazňovali odriekanie, negatívnu stránku cesty k Bohu; Bernard naopak. Jeho



Dobré počasie umožnilo stretnúť sa na námestí pred kostolom.

mystika je veľmi pozitívna a veselá z hľadiska ľudských túžob. Ukazuje im následky, ktoré sa týmto svetom nekončia, ale v skutočnosti vedú k Bohu,“ mohli počuť obláti.

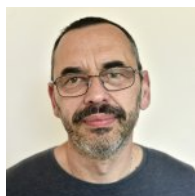
Duchovné cvičenia

pomohli mnohým objaviť či znovuobjaviť, že dvanásť stupňov pokory sv. Benedikta vedie k poznaniu prvého stupňa pravdy. „Je to veľmi zaujímavé a prekvapujúce, ale aj inšpiratívne,“ komentuje Miloš Kurek, koordinátor oblátov. „Bernard nás presvedčil, že spoznávanie seba a svojej maličkosti nám umožňuje pozeráť sa na iných ľudí milosrdne, a to je druhá úroveň pravdy. Týmto spôsobom je naše srdce očistené láskou a sme čoraz viac pripravení vidieť Boha z tváre do tváre; čo je tretia etapa poznávania pravdy,“ zhrňa tému obnovy.

To, ako Božie slovo a úvahy vychádzajúce z textu sv. Bernarda pôsobia v srdci účastníkov cvičení, mali príležitosť rozprávať na stretnutí s názvom „Komunitné svetlo slova“. „Je to niečo nové. Vo forme svedectva sme hovorili o našich skúsenostiach týkajúcich sa súčasnej etapy duchovných cvičení. Nie je ľahké pomenovať svoje pocity, ešte ťažšie ich prejať. Zistili sme, že rozprávanie o osobnej viere, o Božej skúsenosti, o inšpiráciách Duchom Svätým nie je také jednoduché,“ dodáva Miloš.

Na konci stretnutia

boli ohlásené zmeny v úradoch v rámci oblátskej komunity. Knižnicu bude viesť Anička Drugdová, kroniku Miro a Lenka Jozefiakovci, pokladníčkou je Miriam Faglicová a koordinátorom Miloš Kurek, ktorý pripomína, že „sa blíži leto a chystané stretnutie s mníchmi 1. septembra v Bratislave“. ■



Daniel Volek

„Pokora je čnosť, cez ktorú sa človek v úprimnom poznaní samého seba hodnotí ako nepatrný,“ to je myšlienka, ktorá ma oslovila. Pokora je čnosť, ktorá sa, žiaľ, v tejto

dobe z našich slovníkov pomaly vytráca. Kto sa dnes chce cítiť nepatrný? A pritom pokora je taká dôležitá! Uvedomenie si tohto faktu je vy-

skočenie z bludného kruhu, alebo vykročenie za svetlom – resp. za Svetlom z tmy. Tieto duchovné cvičenia boli pre mňa presne tým. Vedomie, že náš nebeský Ocko nad nami drží svoju ochrannú ruku, a chce nás sprevádzať a viesť v každej chvíli a situácii, je oslobodzujúce, najmä v situáciách, keď sa cítim bezmocný – a čo si budem nahovárať – kým ich neodovzdám Jemu, taký aj zostanem. ■



Vierka Sobotková

„Pokora je základ, ktorý nám umožňuje uvidieť naše správne miesto v pravde, nielen to, že my sami sme ničím, ale aj čím nás Boh robí svojou milosťou.“ Pokora

je prijímanie všetkého od Boha, vrátane seba samého. Keď zvládnem námahu pokory rozumom, ktorý skúma – prísna pravda o sebe – sv. Bernard uvádza, že potom Duch Svätý vylieva na nás svoju lásku, cez ktorú môžem byť súcitná k našim spolupútnikom. Len očistená od nánosov pýchy slzami a hladom po spravodlivosti, skutkami milosrdenstva, bude očistené moje srdce a mňa bude priťahovať čistota Božej pravdy. Božiu lásku dostáva každý človek. Všetky lásky sa preto odohrávajú vo vnútri lásky medzi mnou a Bohom. Božia láska je nielen intímnym dobrodružstvom môjho srdca, ale vesmírom všetkých mojich zážitkov. ■



Vlado Vincenc

Náš Pán nám hovorí: „Ja som cesta, pravda a život“ (Jn 14,6). Citát, v ktorom je – podľa mňa – vypovedané všetko. Len tak môžem dôjsť do našej nebeskej vlas-

ti, že budem verne nasledovať Ježiša. Len cez neho sa môžem dostať k Bohu. On sám mňa učí, čo mám robiť, pretože po tej ceste musím kráčať s pokorou. Je to často bezpochyby cesta namáhavá, ale jediná správna a to musíme veriť. On mi tú cestu osvecuje svojím pravdivým učením, preto je aj pravdou. A len cez neho môžem prísť k Bohu, nášmu nebeskému Otcovi, preto je život. Pravý život, ten ktorý má byť našim a mojím cieľom. Veď preto, že nás Boh tak miluje, poslal na svet svojho Syna, aby nám ukázal túto cestu. Musím sa veľa modliť. Ja, farbavý veriť, že náš Pán bude ku mne milosrdný – čo iné mne, biednemu, ostáva. ■

ČAS DUCHA SVÄTÉHO

Mário z Komunity Kráľovnej pokoja hovorí o príprave na birmovku.

o. Cyprián: Odkiaľ sa vzala myšlienka navštíviť Sampor?

Mário: Dlho som hľadal priestor na hlbšiu modlitbu a ticho. A preto, keď sa ma páter Branko spýtal, či by som nechcel ísť do benediktínskeho kláštora v Sampore, dlho som nerozmýšľal. Súhlasil som a okamžite som pocítil v srdci radosť. Bolo to znamenie od Ducha Svätého, že je to dobrý nápad.

Našiel si u nás to, čo si hľadal?

Moje očakávania boli naplnené. Oddýchol som si, ale tiež ma naplňala Božia blízkosť. Pre mňa je dôležité, že tu nie som sám, ale s mojimi kamarátmi. V našej skupine sme štyria, ďalší štyria prídu na budúci týždeň. Je to prvýkrát, čo niekto z našej Komunity Kráľovnej pokoja mal možnosť zažiť takúto duchovnú obnovu. Mnohí z nás mohli prvý raz skúsiť, aký je život v kláštore. Samotná budova robí skvelý dojem a nabáda každého, aby sa tu zastavil. Páči sa nám aj vaša láskavosť, hlavne brata Juraja, ktorý sa o nás stará. Je tu tiež krásna príroda.



Mário prišiel do Sampora so svojím bratom Romanom a kamarátmi – Markom a Markom.

Naše dlhé modlitby nie sú pre teba jednotvárne?

Modlí sa mi s vami dobre. Hovorila to aj moji kolegovia. Nevynechali sme žiadnu modlitbu v kostole. A dokonca aj latinčina bola pre nás príležitosťou modliť sa. Nerozumeli sme ničomu, ale vedeli sme, že Duch Svätý je s nami a dáva nám to, čo potrebujeme. Pekne spievate.

Často spomínaš Ducha Svätého.

O pár dní prijmem s bratom Romanom sviatosť birmovania. Tešíme sa na to. Vieme, že teraz budeme vo viere silnejší. Pobyt s vami je našou bezprostrednou prípravou na prijatie Ducha Svätého. V týchto dňoch sa v kostole súkromne často modlím iba jednou vetou: „Príď, Duchu Svätý!“ Upokojuje ma to a robí veľkú radosť.

Keď prídete domov, o čom budete hovoriť?

V tom je jeden problém. Na jednej strane sme tu s vami takí šťastní, že sa nám ani nechce vrátiť. Na druhej strane sa chceme podeliť s našou komunitou o to, čo sme tu zažili, a na to sa tešíme. Vieme jednu vec: radi sa sem vrátíme. ■

Vznik Komunity Kráľovnej pokoja bol inšpirovaný životom sv. Vincenta de Paul – patróna charitatívnych diel. Jej súčasným apoštolátom je v prvom rade starostlivosť o „chlapcov“ v rámci prevádzky domova sociálnych služieb v Močenku a v Radošine, a starostlivosť o deti v detskom domove/centre pre deti a rodiny v Močenku. Komunita Kráľovnej pokoja žije duchovnosť „malej cesty“ svätej Terezky od Dieťaťa Ježiša a Svätej Tváre.

OTVORENÍ PRE POŽEHNANIE

Od členov komunity sa očakáva, že sa spoločenstvo stane ich domovom a centrom života. Nejde len o ubytovanie.

Od členov komunity sa očakáva, že sa spoločenstvo stane ich domovom a centrom života. Nejde len o ubytovanie.

Prišli z Bratislavy, kde študujú na Bilingválnom gymnázium C. S. Lewisa. Učia sa však nielen o prírodnom svete a zákonoch, ktoré ho riadia, o spoločnosti a kultúre. Poznávajú tiež hodnoty zodpovednosti, dialógu a vzťahov – a preto žijú spolu v komunite Baraka.

„Bilgymácka rezidenčná komunita Baraka je skupinou rôznorodých ľudí – študentov, absolventov aj učiteľov, ktorých spája záujem rozvíjať seba i školu a láka ich skúsenosť spoločenstva,“ vysvetľujú mladí. „Byť členom/členkou komunity znamená desať mesiacov spoločného bývania, práce a rastu cez konkrétne projekty a vzťahy. Koncept vychádza z nášho presvedčenia, že život v komunite nám pomáha stávať sa celostnejšími, pevnejšími, reálnejšími a ľudskejšími,“ pokračujú v predstavovaní. „Som spokojný nielen s tým, čo robíme spolu v komunite, ale aj s tým, čo prinášame ako spoločenstvo navonok pre ostatných,“ hovorí Adrián Skala a Paulína Mikulová dodáva: „Život v komunite je intenzívnym obdobím učenia sa vzťahom, budovaniu mostov, dialógu, akceptovania rozmanitosti. Rovnako oceňujem ďalšie príležitosti pre akademický rozvoj.“

V hebrejčine, arabčine a jazyku swahili slovo „baraka“ znamená „požehnanie“. Komunita sa usiluje o to, aby bola požehnaním pre jej členov a širšie okolie. Podobne ako pri zrode Gymnázia C. S. Lewisa, na pôde ktorého vznikla, siahajú aj počiatky komunity Baraka do Cirkvi bratskej.

Prečo prišli do Sampora? Lebo sa riadia týmto presvedčením: „Dôležitou súčasťou života s druhými je reflexia vlastného života, prostredia a svojej práce pre druhých. Ľudia, ktorí

rozumejú samým sebe a svojmu prostrediu môžu objavovať zmysluplné využitie svojho potenciálu mimo seba, ktoré ich bude smerovať k druhým na ďalšie desaťky rokov života.“

Členmi komunity môžu byť ľudia rôznych náboženstiev, agnostici a ateisti. ■



Marek Zeleniak, 27 rokov

„Som tu štvrtýkrát. Musím sa priznať, že prvou asociáciou so Samporom sú príjemné chute. Vaše varenie sa mi veľmi páči. Oceňujem aj podmienky ubytovania: jednoduchosť, funkčnosť, čistota.

Mám však rád najmä rytmus každodenných modlitieb a nočnú vigíliu.“ ■



Adrián Skala, 19 rokov

„Dobre som si tu oddýchol. Cítim sa uvoľnene, potreboval som takú prírodnú terapiu čerstvým vzduchom, nádhernými výhľadmi, blízkosťou prírody. Žil som v prítomnom okamihu, nepozeral

som sa do minulosti, ale tiež nereflektoval som budúcnosť. Vďaka vašej pohostinnosti som sa tu cítil ako doma.“ ■



Paulína Mikulová, 19 rokov

„Nie som veriaci človek, ale oceňujem možnosť stráviť niekoľko dní so svojimi priateľmi za okolností, ktoré sú úplne odlišné od každodenného života. Ako ateistka som bola zvedavá na atmo-

sféru a liturgické obrady. Bola to dobrá skúsenosť predovšetkým pre vašu otvorenosť a tiež lekcii ticha a samoty, keď sa zatvorili dvere vlastnej izby.“ ■



o. Cyprián

ŽIVÁ VIZITKA

Dostal medailu sv. Benedikta,
a tým sa začala jeho cesta do kláštora.

Na krste ho rodičia pomenovali Vladislav, dnes je však známy ako Svorad Mária. Pozná ho každý, kto navštívi benediktínov v Sempore a ubytuje sa v Dome hostí – ako trpezlivého a usmievavého brata pripraveného pomôcť.

Bol rok 2000, milostivý rok odpustenia a nádeje pre nové tisícročie. Otec a brat Roman sa vydali na púť do Medžugoria. Po návrate priniesli 15-ročnému Vladkovi krásnu medailu. Nikdy predtým takú nevidel. Páčila sa mu, a tak začal hľadať informácie o postave svätca, symboloch a písmenách, ktoré našiel na medaile. Takto sa začalo jeho dobrodružstvo s benediktínmi. Vladislav našiel kontakt na dvoch kňazov, ktorí sa pripravovali na mníšsky život v benediktínskom kláštore v poľskom Tynci. Keď sa do Bacúrova presťahovali prví slovenskí benediktíni, bolo isté, že sa chce k nim pridať.

Toto je tretí rok, v ktorom sa brat Svorad Mária ako prefekt hostí víta a lúči s každým ubytovaným hosťom. Musí mať veľa trpezlivosti, pretože mnohí z nich sú zvedaví na každodenný mníšsky život. Pýtajú sa na pre mníchov všedné záležitosti, situácie a riešenia. Zaujímajú sa o maličkosti, ktoré sú domácim zrejme a sú dlho nepovšimnuté. Brat Svorad vysvetľuje, uvádza, objasňuje, zdôvodňuje – to všetko preto, aby sa hostia cítili sebaisto v situácii, ktorá je pre mnohých z nich zvláštna, exotická.

Medzi jeho povinnosti patrí starostlivosť o pohodlie hostí, preto im pomáha v kostole počas modlitieb, organizuje prácu, kontaktuje ich s kňazmi a oboznamuje so zvykmi, ktorými sa riadime v kláštore. Toto všetko robí veľmi dobre,

pretože hostia sa rýchlo zbavia napätia a môžu sa sústrediť na duchovný program svojho pobytu. Rozpráva s empatiou a úsmevom, na čo si mnohí pamätajú ešte dlho po návrate domov.

Ak nie je v Dome hostí, najčastejšie ho nájdete v knižnici. Od malička miloval knihy. V Košiciach ho poznali vo všetkých kníhkupectvách a antikvariátoch. Domov sa často vracal s novou knihou, ktorá rozšírila zbierku v domácej knižnici. Dnes pokračuje v práci samporských knihovníkov. „Veľmi ma to naplňuje. Mám rád fyzický kontakt s knihou, vôňu atramentu a zaprášeného papiera. Mňa nepresvedčia elektronické verzie,“ hovorí a pripomína, že knihy nielen nakupuje, katalóguje a stará sa o ne, ale ich aj číta. „Mám taký zvyk, že čítam niekoľko kníh súčasne, podľa nálady a duchovnej potreby siahnem po tej, ktorá mi vyhovuje,“ prezrádza.

A keď sa vydá do virtuálneho sveta, Sempor je často predmetom výskumu v svetských archívoch. Brat Svorad Mária má vášeň pre históriu. Špecializuje sa na históriu obce Sempor. „Toto je náš dom. Tu zostaneme navždy. Zapadáme do tejto konkrétnej histórie a zúčastňujeme sa štafety generácií, pre ktoré bol Sempor miestom narodenia, života a smrti,“ vysvetľuje a dodáva, že história tohto miesta je ako spoznávanie rodokmeňa. „My sme z vôle Božej prozreteľnosti naštepení na tento strom. To nás zaväzuje a je impulzom na lepšie spoznávanie a porozumenie miesta času a komunity Sempora,“ zdôrazňuje a potom farebne rozpráva o jedinečnej katastrálnej mape z roku 1784, ktorú našiel v maďarských archívoch. Je skutočne jedinečná, pretože väčšina z týchto máp bola zničená. Tým je vysvetlená malá hádanka: a to mapa, ktorá visí pred vchodom do refektára pre hostí. Stojí za to opýtať sa prefekta hostí na jej hodnotu a význam. Vie to ako nikto iný. ■

MÔJ SAMARITÁN!

Sám Boh a ona,
sama uprostred davu...
Jej duša – samá rana,
vyčkáva samaritána...

Nielen víno z vody,
lež svoju Krv z vína
po okraj kalicha...
ňou rany objíma...

V jeho náručí
pod okom Boha,
do hostinca Cirkvi
láskou vložená

naberám silu
do života i smrti
od Milosrdného...
Ježišu, od Teba!

Každú ranu srdca,
bolesť, žiaľ i strach
zalieva prívál krvi
Božieho Baránka...

...a uzdravuje láskou
nezištnou a čistou...
...dotyk samého Boha,
môjho Ženícha!

s. Lucia OSsR



OČAMI SRDCA

Dňa 30. apríla 2021 som mala rozhovor s jednou mladou ženou v rámci duchovného sprevádzania. Počas rozhovoru som očami srdca vnímala istý obraz bieleho plátna, ale keďže som nerozumela významu tohto obrazu, nepovedala som jej o tom. Od 10. 5 do 19. 5. 2021 som bola na duchovných cvičeniach v kláštore u benediktínov v Sampore, kde som sa stretla s ikonou milosrdného Samaritána. Spoznala som v nej to plátno, ktoré som predtým videla počas rozhovoru duchovného sprevádzania. Akoby sa mi pri nej otvorili oči, a ešte hlbší zmysel som objavila pri vysvetlení významu celej ikony. Pochopila som, že Božia milosrdná láska chcela dať najavo tej mladej žene, že vie o jej utrpení a zdravotných problémoch, ktorými prechádza a chce ju prikryť svojím plášťom a starať sa o ňu s veľkou láskou. Aj pre mňa je to posolstvo o tom, že Boh vie o každej našej bolesti, o ktorej možno nevedia ani ľudia okolo nás, alebo si ju nevšímajú..., ale On nás chce objat' a prikryť svojím bielym plášťom uzdravujúcej starostlivej lásky. ■

Zuzana Mažecová

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Prešiel už takmer rok odvtedy, čo sme sa zabývali v novej, klauzúrnej časti kláštornej budovy. Vďaka našim dobrodincom sme mali v úmysle prejať okrem iného aj možnosťou prezrieť si výsledné dielo, na ktoré prispeli svojou štedrosťou, prácou alebo modlitbou. Žiaľ, už dvakrát (na jar a jeseň minulého roka) sa náš plánovaný deň otvorených dverí neuskutočnil z dôvodu obmedzení verejných zhromaždení v dôsledku pandémie koronavírusu COVID-19. **Do tretice plánujeme otvoriť dvere našej klauzúry pre návštevníkov na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie 15. septembra 2021.** Pozývame všetkých, ktorí nám prajú, podporujú nás a sú zvedaví na to, ako vyzerá novopostavený benediktínsky kláštor v Sampore. Pevne dúfame, že tentokrát sa náš deň otvorených dverí už bude môcť uskutočniť. Návštevníkov budú mnísi sprevádzať po skupinách v čase od 8.00 do 18.00 hodiny, okrem času sv. omše (o 11.00) a obeda (12.00 – 13.00). Pre návštevníkov bude pripravené malé občerstvenie a predaj devocionálií a výrobkov kláštora. ■



INFORMÁCIE PRE NÁVŠTEVNÍKOV

PORIADOK BOHOSLUŽIEB

VŠEDNÝ DEŇ

6.30 – Svätá omša
12.20 – Vigílie
14.30 – Modlitba cez deň
(vo štvrtok Eucharistická adorácia)
17.00 – Vešpery
20.00 – Kompletórium

NEDELE A SVIATKY

7.00 – Ranné chvály
9.00 – Modlitba cez deň
11.00 – Svätá omša
18.00 – Vešpery
20.00 – Kompletórium

Sviatosť pokánia: v kostole 30 minút pred sv. omšou; pondelok – sobota: 17.30 – 18.30.

- ▶ Kláštor je otvorený v čase od 6.00 do 20.30; v nedele a sviatky od 7.00 do 20.30.
- ▶ Kostol je k dispozícii pre tichú osobnú modlitbu a účasť na bohoslužbách podľa uvedeného programu.
- ▶ Vstup do kláštora je pod vežou. Privedie vás tam asfaltová cesta a dláždené nádvorie.
- ▶ Záujemcovia o ubytovanie v Dome hostí získajú potrebné informácie a rezerváciu pobytu na adrese domhosti@benediktini.sk.
- ▶ V prípade otázok alebo záujmu o stretnutie s mníchom kontaktujte vrátnika zvončekom, alebo na tel. čísle **0903 982 470**.